

MAGYARÁG

1939. Dec. 22

VIII. No. 354

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDÉNÉ

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

A haditanács határozata:

Anglia aktiv segítségben részesíti Finnországot

(London. Reuter). Az angol legfőbb haditanács ülést tartott és ezen olyan határozatot hoztak, hogy Anglia aktiv segélyben részesíti Finnországot.

Az angol lapok jelentése szerint egyébként az angol kormány megkapta a Népszövetség főtitkárának felszólítását a Finnországnak nyújtandó segítség tárgyában.

(London. Reuter). A szövetséges kormányok elhatározták, hogy közös érdekeik megvédése céljából a Balkánon és a skandináv államokban együttes akcióra készülnek.

Angol katonák harcolnak már is a finn hadseregben

Két hajórakomány angol repülőgép indult el Finnország felé

(Koppenhága. DNB). A német távirati iroda jelentése szerint az angol hadsereg több tagja polgári ruhában önkéntesnek jelentkezett a finn hadseregbe és Norvégián keresztül Finnországba utazott. Az önkéntesek jelentkezése egyre nagyobb számban folyik és

egy teljesen felszerelt hadtest indult el rövidesen Finnországba. Egy másik koppenhágai jelentés szerint két angol hajó, amely angol repülőgépeket szállít, elindult Finnországba. A repülőgépek száma és a hajók rendeltetését nem hozták nyilvánosságra.

A finnek több repülőgépet kérnek Angliától

(London. Reuter). Londoni finn körök nagyon elégedettek az angol segítséggel, ezt a segítséget azonban nem találják elégségesnek. A finneknek — szerintük — nem hitre, hanem hadianyagra van szükségük és mindent készpénzzel fizetnek ki. Az angol Bruheim repülőgépek igen jók és felveszik a versenyt a legjobb szovjetgépekkel, csak számban nem vannak hátrányos helyzetben.

Londoni jelentések szerint a finnek újabb sikereket értek el. A Ladoga tótól északra győzelmeiket aratták és egészen Lajargi-ig haladtak előre.

Helsinki-nél két repülőgépet lelőttek. Viipurinál pedig egyet.

A Finnországot Norvégiától elválasztó földnyelvet teljesen megszállta a szovjet.

(Helsinki. Havas). Petsamo környékén a szovjet csapatok előrehaladtak és elérték a határmenti Sefletos községet. A finn—norvég határmenti helyzetre vonatkozóan jelentik, hogy a szovjet itt több motoros osztagot vont össze. Soumi salmi közelében két ezredet bekerítettek a finn csapatok.

Egy ezredest neveztek ki a finn vezérkar főnökévé

(Helsinki. Havas). Paavo negyvezérkar főnökévé nevezték ki. A finn ezredes hatal-

mas sikereket ért el és a 11 napig tartó csatározások után számban sokkal nagyobb ellenfelét verte meg. Főbb elfoglalt községet visszahódított, számos tankot és nagymennyiségű municiót zsákmányolt. Az ő nevéhez fűződik a Julvai nemi csata is.

(Helsinki. M. T. I.) Hivatalos

jelentés szerint Koppa szigeténél a Szovjet 20 repülőgéppel támadott. Ezt a repülőgéptámadást a légvédelmi ütegek visszaverték. A Szovjet légi loaderő két ízben intézett támadást Houxi ipari vidék ellen. Az első támadás alkalmával 2 orosz gépet a finn légvédelmi ütegek lelőttek.

Kézi gránátos harc a lotharingiai fronton

Páris. (Havas). A francia fél hivatalos jelentés arról számol be, hogy a németek a lotharingiai szakaszon négy ízben intéztek támadást a francia vonalak ellen.

A gyalogsági járőrtevékenység rendkívüli mértékben meg erősödött. Az első német támadásban csupán egy szakasz katonája vett részt. A második támadásnál már a német katonák a drótsövények előtti kézi

gránát harcot folytattak. A negyedik volt a legerősebb támadás s ebben a támadásban egy teljes század vett részt. A támadást a francia önműködő fegyverek tüze visszaverette. A kedvezőtlen időre való tekintettel légi tevékenység nem volt. — Néhány német nagytávolságú gép hosszúfalu légi felderítő utat tett meg igen nagy magasságban Északfranciaország felé, valamint az északkeleti irányban.

Buenos Ayresben

Agyonlőtte magát a Graf von Spee kapitánya

(Buenos Ayres. Havas). A francia félhivatalos távirati ügynökség jelentése szerint Landsdorf kapitány, a Graf von Spee csatahajó parancsnoka Buenos Ayresben öngyilkosságot követett el. A hajó tisztikára becsületes verhe mellett Buenos Ayresben tar-

tózkodhat, míg a legénységet az ország belsejében helyezik el. A kormány az 1035 tonnyi legénység eltartására havonta 100 ezer pezó irányzott elő, amelyet természetesen Németországnak kell majd megtíznie.

Landsdorf kapitány bucsulevele

(Buenos Ayres. DNB). Landsdorf kapitány, a Graf von Spee hadihajó öngyilkos parancsnoka bucsulevelet hagyott hátra. A kapitány azt írja hogy már az első pillanatban elhatározta, hogy osztozik a hajó sorsában. Az elhatározásának végrehajtását csak addig halasztotta el, amíg a legénységet biztonságba helyezte. A parancsnok meg végig este öngyilkosságát követett el a hajó arzenáljában, azonban csak ma reggel találták holttestét.

(Berlin. DNB). A német

kormány tiltkozást fog bejelenteni az argentin kormánynál a Graf von Spee legénységének internálása ellen.

Hadviselő államok hajói nem kerülhetnek amerikai felségjog alatti vizekre

(Washington. United Press). Roosevelt elnök megtiltotta a hadviselő államok hadihajóit részére, hogy amerikai felségjog alatt levő vizekre b hajózzanak.

Királyi kézirat

Berekesztették a parlament ülészakát

A házelnökök békét kívántak az új évben Európának

(Bucuresti. Rádió). Szerda délután berekesztették a parlament mindkét házának ülészakát. A kamara ülésén Vaida Voevod Alexandru elnökölt. A kormány tagjai közül megjelentek Tatarescu miniszterelnök, Cigurta, Ralea, Portocofa és Sibicianu miniszterek. A kamara elfogadta a technikai testület felállításáról szóló törvény 10-ik szakaszának módosítását, majd Cantacuzino képviselő felolvasta a zeneszerzők, festők és szobrászok nyugdíjintézetének felállításáról szóló törvényjavaslatot kapcsolatban a munkaügyi és kultuszbizottság jelentését. A kamara ezután megszavazta a törvényjavaslatot. Tatarescu miniszterelnök felolvasta az ülészaká bere-

kesztéséről szóló királyi kéziratot. A leiratban Öfelsége köszönetet mond a képviselők munkájáért, amelyet ebben a rövid ülészakában kifejtettek, amelynek célja a rendeltörvények szentesítése és néhány sürgős törvényjavaslat megszavazása volt. Reményét fejezte ki, hogy ugyanilyen lelkesedéssel fogják folytatni munkájukat a jövőben is. Ezután Vaida-Voevod elnök hangsúlyozta, hogy a Kamara az ország nagy céljának elérésében és kivívásában kivette a maga részét, a kritikával és kritikusokkal szemben tanúsított a nemzeti szolidaritásról.

— Remélem, — mondotta az elnök, — hogy az ünnepek után rövid idővel újból talál-

kozhatunk és Öfelsége irányítása alatt folytathatjuk munkánkat. Addig is minden románunk — beleértve a kisebbségeket is, boldog új évet kívánok, a boldogság és béke új esztendejét kívánok Romániának, s kívánom, hogy egész Európában virradjon fel a béke napja.

A szenátus ülésén, Argentinu királyi tanácsos elnöke alatt megszavazták a kamara által már elfogadott törvényjavaslatokat, majd Tatarescu miniszterelnök itt is felolvasta az ülészaká berekesztéséről szóló királyi kéziratot. A szenátus ülése Argentinu elnök zárószavaival ért véget, aki Vaidához hasonlóan szintén békét kívánt az új évben egész Európának.

Az elmebetegektől a husztól fogva mindenkit betörték a redőnygyár betörői

(Nagyvárad). Tegnap szívmunkában elsőnek számoltunk be arról, hogy a rendőrség bűnügyi osztálya elfogta Csibi János és Kára János többszörösen büntetett előéletű rovtomultu betörőket. A rendőrség megkezdte a két jó madár kihallgatását, akik az első kihallgatás alkalmával egész sor betörést ismertek be. A két betörő követte el az elmebetegekben történt betörést. A hegy felől bemásztak az elmebetegek műhelyének az ablakán és a műhelyt egészen „leszerelték.” Elvittek egy moort 20.000 lei értékben, azonkívül az ott levő gépekről leszerelték az alkatrészeket és magukkal vitték a vízvezeték csapokat és az ólomcsöveket. Ezzel, mintegy 25 ezer lei kárt okoztak. Betörték az elmebetegek cipésműhelyébe is, ahonnan cipőket és nagymennyiségű talpbőrt vittek magukkal.

Csibi és társa tört be a Károly pályára is, a NAC és a Crisna öltözőjébe, ahonnan a fürdőkazánt és ólomcsöveket vittek magukkal. A Grünwald redőnygyárban is betörést követtek el. Még a délután folyamán belopóztak a gyárba és zárás után munkához láttak. A két betörő

meg akarta lúni a vaskasszát,

ez azonban nem sikerült nekik. Csak a szabadon levő holmikat, nagymennyiségű réz neműt, ólomot és cinket vittek magukkal.

Ellátogattak Bartuky And-

rás Berlin utca 35 szám alatti füstöldéjébe, ahonnan egy zsák kolbászt vittek magukkal, körülbelül 20-25 kilogram súlyban. A két betörő azóta kolbászban élt. Az elfogatásuk alkalmával csak egy félkiló kolbászt találtak a lakásukon.

A két betörőt, bűnlajstromuk összeállítását után, átadják az ügyésznek.

Megölte hűtlen feleségét, majd főbe lőtte magát a megcsalt férj

(Bucuresti). Borzalmas családi dráma történt Bucurestiben, a Str. Caransebes 1 szám alatti házban, ahol Nicolae Gheorghe sofőr egyelőre feleségét, majd maga ellen fordította a fegyvert és golyót röpített halántékába. A tragikus végű sofőr ráírt arra, hogy felesége megcsalta. Előzőtti elkészítésében követelt tette. Mircea nevű fiuk, mikor délelőtt hazatért az iskolából, szüleit vérbetagytva, holtan találta. Nyomában fellépett a szomszédokat, majd megérkeztek a rendőrség emberei és intézkedést tettek a két holttest elszállítására.

Márton Áron r. kath. püspök átvette a várad egyházmegye ideiglenes vezetését

(Nagyvárad). Amint jelentettük, Fiedler István szatmárnagyvárad megyés püspök, előrehaladott kora és megromlott egészségi állapotára hivatkozva benyújtotta lemondását, amit a szentszék elfogadott. A szentszék Márton Áron gyulafehérvári (erdélyi) püspököt bízta meg azzal, hogy a nagyvárad-szatmári

egyházmegye ügyeit apostoli kormányzó minőségben ideiglenesen vezesse.

Márton Áron püspök ma délelőtt érkezett meg Nagyváradra. A püspökségen a káptalan tagjai teljes számban fogadták az egyházmegye új vezetőjét. Grezsinszky Antal nagyprépost üdvözölte Márton Áron püspököt, aki hoz-

szabb beszédében válaszolt.

Gverzsinszky Antal olvasta fel a kinevezéséről szóló okiratot, Majd Márton Áron letette az esküt. Ezt követően a díszteremben az egyházmegye papsága tisztelt Lestyán Endre pápai prelátus vezetésével Márton Áron püspök előtt.

Figyelem!

A mélyen tisztelt közönség tudomására hozom, hogy a volt KASZTNER-féle

vendéglőt megnyitottam

Str. D. tra Cantemir 50 sz. alatt. Jól felszerelt finom és tiszta ételek és italokkal és ujonnan felszerelt csukott és fűtött kugli pályával.

Leszállított ünnepi árak:

Asztali bor literje 12 lei

Piros bor literje 16 lei

Delevare bor literje 18 lei

Pankotai bor literje 24 lei

Rum, konyak, likör, pálinka és Monopol szesz. — Kérem meggyőződni, hogy az én vendéglőmben finom és olcsó étel és italokat szolgálunk ki.

Tisztelettel

Ferche Gheorghe

tulajdonos

Restaurant Str. D. Cantemir 50.

Rendelet az üzletek karácsonyi és újévi zárórájáról

(Bucuresti). A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségének közbenjárására a munkaügyi minisztérium a következőképpen állapította meg az üzletek karácsonyi záróráját:

Karácsony előtti vasárnap, december 24-én az összes üzletek nyitva tartanak az országban, december 27-én pedig zárva maradnak.

Újév előtti vasárnap, december 31-én az összes üzletek nyitva tartanak az országban.

December 23-án, 24-én és 31-én az üzletek a zárórán túl egy órával nyitva tarthatnak.

A fodrászok december 24-én és december 31-én nyitva tartanak, december 27-én pedig zárnak. A fodrászok ezenkívül december 26-án déli 12 óráig nyitva tarthatnak, ezzel szemben december 28-án déli 12-ig zárva kell tartaniok.

Auschnit nem kerül szabadlára

(Bucuresti). Jelentettük, hogy Max Auschnit jogorvosiattal élt a vizsgálóbíró határozata ellen. A vádhatóság a feltörlőmodást elutasította, így Auschnit a főtárgyalásik letartóztatásban marad.

— A modern életfelfételek elősegítik a hugysav képződését, mely az életfajtamra is kihatással van. A hugysav felszívódása a szervezetbe nagy veszélyt jelent az egyén számára. Az URODONAL az egyetlen gyógyszer, mely fokéletesen feloldja a hugysavat és elfávoítja azt a szervezetből.

Ne hanyagolja el az első reumatikus tüneteket.

mert különben nagy kockázattal jár, ha ez a baj krónikussá válik és az egész életét fájdalmasná teszi.

Urodonal kitűnő gyógyszer, amelyet bármilyen reumatizmus ellen lehet alkalmazni, mert ez a hűgysavat feloldja és valóban le tudja győzni az organikus összetételeket.

Az Urodonal jótékony tényezője a vérkeringés mérséklésének, ennek következtében megóvja számos betegségtől: reuma, vesefájdalmak, gutta, köszvény, kövérés, korai öregség.

A kúra könnyű: esténként egy kevéskanál Urodonal, kevés vízben.

URODONAL

das a legjobb reuma elleni gyógyszer

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA

„Schweinfurtti zölddel” etette gazdáját

Otési kényszer munkára ítélte a bíróság a hűtlen szakácsot,
aki rovarirtó méreggel megakarta gyilkolni gazdáját

(Nagyvárad) Egy elvetem-
dett ember öngyilkossági ki-
sérlete foglalkoztatta tegnap a
bűntörvényszéket. A vádlott Ru-
szin Vasile máramaroszi-
szekács, aki

meg akarta gyilkolni gazdá-
ját,

Sziklay János máramaroszi-
geti bodegatulajdonos, abban
a hitben, hogy gazdája halála
után ő lesz a bodega tulajdo-
nosa.

Sziklay János egy időben
erős belső fájdalmakat érzett.
Elment a házi orvosához, dr.
Rózner Izidorhoz, akinek el-
mondta panaszait. Az orvos
megvizsgálta és porokat írt
fel Sziklaynak. A bodega tu-
lajdonosa bevette a porokat
és másnapra jobban is érezte
magát. Sziklay azonban to-
vábbra is orvosi kezelés alatt
állott. Egy alkalommal, ami-
kor Sziklay állapotában jelen-
tős javulás állott be, a házi-
orvosa megengedte neki, hogy
naturszeletet is ehessen. Szik-
lay menye maga ment ki a
konyhába, kiadta a húst a szak-
ácsnak, hogy készítse el a
naturszeletet az apósa számá-
ra. Ruszin el is készítette a
naturszeletet, azonban Sziklay
alig nyelt le egy pár falatot,
hirtelen rosszul érezte magát.
Jobban megnézték a húst és
észrevették, hogy az valami
zöld porral van lehintve.

A húst elvitték a házi orvos-
hoz, aki azt tanácsolta, hogy

mutassa meg a törvényszéki
orvosnak is. Dr. Kiss Tibor
törvényszéki orvos szintén
megvizsgálta a húst, gyanús-
nak találta és beküldte a szat-
mári vegyvizsgáló állomáshoz.

A vegyvizsgáló állomás meg-
állapította, hogy

a hús meg van mérgezőve és
a naturszeletet svábhogár
irtáshoz használt Schwein-
furtti zölddel hintették le.

Uzso: akölcsonöket folyósított a rejtélyes módon meghalt nagybányai koldus

A nyomozás egyre titokzatosabb adatokat derít fel

(Nagybánya). Nagybányá-
nak nagy szerencséje van. A
Pop-féle vendéglőben hetek-
kel ezelőtt holan találtak egy
ismeretlen koldust. A nyom-
ozás során kiderült, hogy a kol-
dus uzsoakölcsonök folyósi-
tásával is foglalkozott, tehát
voltak olyanok, akiknek érde-
kében állott a halála. Ebből a
megállapításból kiindulva --
bár a boncolás semmi gyanu-
sat nem állapított meg és az
ügyészség is kiadta a temetési
engedélyt -- a rendőrség a
nyomozást tovább folytatta.

A rendőrség megállapította,
hogy a koldus a halála előtti
napon valamennyi adását fel-
kereste. Nagybányai összegű
pénzt szedett össze, mert egy
bivalyt akart vásárolni, hogy
végleg hazatérjen. Délután be-
tért a Pop-féle vendéglőbe.
Ládogálni kezdett, majd töl-
tött káposztát kért. A tanúk

vallomása szerint azonban
alig evett az ételből. Nehány
falat után elnyult a padon és
mély élmóba merült. Felébre-
dés nélkül aludt a késő éj-
szakai órákig. Catoneanu Pa-
vel, a vendéglő bérlelője azt
vallotta, hogy záróra után
nem tudott lekergetni a mé-
lyen alvó koldusba. Otthagytá
az asztal mellett. Csak reg-
gel nézett feléje, de az ismer-
etlen ember már halott volt.

Az ügyben tegnap érdekes
fordulat állott be. Kiderült,
hogy Catoneanu is nagyobb
összeggel tartozott a koldus-
nak. A vendéglős azonban ezt
tagadta. Később beismerie a
tartozását, majd a kereszkér-
désék sulya alatt megtörve
azt is elbeszélte, hogy a tarto-
zásról szóló boni kivette a
holttest zsebéből.

A rendőrség most már
nem hiányzik abban, hogy a

A vizsgálat eredménye alap-
ján Sziklay feljelentette Ru-
szint az ügyészségen. A vizs-
gálat során kiderült, hogy Ru-
szin állandóan panaszkodott a
gezdéjára és hangsúlyozta,
hogy ő majd segít rajta. Emle-
gette, hogy rövidesen ő lesz
a bodega tulajdonosa.

Az ügyészség gyilkossági ki-
sérlet címén vád alá helyezte
a szakácsot. A vizsgálóbíró
letartóztatta, később azonban
szabadlábra helyezték és a
szabadlábra helyezés után Ru-
szin megszökött a városból.

Ruszin a tegnapi tárgyalá-
son sem jelent meg és így a
térnyalást távollétében tartot-
ták meg. Dr. Ieremia Nicolae
főügyész vádbeszédében ki-
emelte, hogy a vád beigazo-
lást nyert és sulyos büntetést
kért. A büntetőtábla a tárgya-
lás után ítéletet hirdetett és
ítéletében gyilkossági kísérlet
címén öt évi kényszer munká-
ra ítélte a távollévő Ruszin
Vasile.

Diana petyhüdt izmait, el-
csigázott testét felüldíti.

Gazdagabb lesz egy kelle-
mesen átmulatott éjszaka em-
lékével, ha eljön a Tőrekvő:
hagyományos karácsonyi nagy
műsoros hájára.

OLMOT VESZÉK

bármilyen mennyiségben.

Pásztor Ede

nyomdavidalatnál Oradea
Piața Mihai Viteazul 4

SVINHUFVUD,

az egykori finn köztársasági elnök, aki most
78 éves korában a frontra jelentkezett

A finn nép történetének lapjain újra feltűnt Per Evind Svinhufvud, Finnország volt köztársasági elnökének neve. Mint jelentettük a 78 éves férfi katonának most jelentkezett hadiszolgálatra. Az alábbiakban Békessy Imre, a Genfben élő, kiváló magyar közíró érdekes írását közöljük róla.

Azok között, akik a finn elmentállást az oroszokkal szemben szították, az elsők között volt Per Evind Svinhufvud, egy saaksäki hajóskapitány fia. Az apa sokáig a messze tengeret járta és talán mert nem élt sokat otthon, tisztábban őrizhette meg finn mivoltát.

A bíró urat Szibériába küldi a cár

Amikor a fiú 1861. december 14-én megszületik az apa fogadalmat tesz, hogy nem száll többé hajóra. Megtakarított pénzen kis birtokot vesz Finnország déli sarkában és nevezi a fiát. Per Evind csendes, szorgalmas, komoly fiú, rendre elvégzi a középiskolát, a jogot az egyetemen és beáll az állam szolgálatába. Éppen az éhínség napjai vannak Finnországban és Per Evind Svinhufvud a turku-i törvényszék fiatal bírája megkezdte küzdelmét az orosz elnyomók ellen. Birtokán, amit apja halála után átvett, ebben az évben nem termett sok, de Per Evind Svinhufvud szétosztja az éhező nép között minden feleslegét és tartalékait.

Amikor Svinhufvud a közpályára lép, még érvényben van az I. Sándor cár és Finnország nagyfejedelme által adományozott „országgyűlési rend”. A közigazgatás élén a „császári finn szenátus” áll, ennek hatásköréhez tartoznak a polgári kormányzat, közigazgatási ügyek és a legfelsőbb igazságszolgáltatás. A szenátusnak két főosztálya van, az igazságügyi és a gazdasági, elnöke pedig a főkormányzó, aki rendszeresen valami magasállású orosz katona. Az igazságügyi főosztály az ország legfőbb ítélőszéke. Az országgyűlés ebben az időben négy rendgyűlésből áll, a rendek, a lovagság, a papság, polgárság és parasztság.

A lovagság és nemesség rendjéhez tartozik Per Evind Svinhufvud, amikor apja halála után ő lesz a család feje. — Hétévi bírói szolgálat van már mögötte, amikor a nemesség egyik képviselőjeként a kamarában feltűnik és mint a finn jogok és az alkotmány szivós védője megszerzi magának az általános politikai népszerűséget. Svinhufvud programja

egyetlen gondolatban kulminál: passzív ellentállást kell kifejteni mindazon rendelkezésekkel szemben, amelyeket Oroszország az alkotmány ellen és a finn nép elorosztása érdekében tesz. A passzív ellentállásnak köszönhető, hogy 1903-ban a cári kormány bírói állásából elcsapta.

Svinhufvud mint ügyvéd telepedett le Helsinkiben és most még intenzívebben buzditotta a finn népet a passzív rezisztenciára. Három évvel később, amikor a finn-orosz forradalmi lázadások leverése után Pétervár mégis jónak látja a finneknek koncessziókat tenni, Svinhufvud-t újra bíróvá nevezik ki. Népszerűsége ekkor már olyan nagy, hogy az egykemarás finn országgyűlés elnökévé választja. Itt éri a világháború.

Amikor majdnem német uralkodót kapott Finnország

A breszt-litovszki békekötés után a nemesi származású Svinhufvud a német seregekkel és Mannerheim tábornokkal csapataival kivívta az ország

elszakadását.

Finnországot! Ekkor mint kormányzó Per Evind Svinhufvud vezette. Svinhufvud úgy érezte, hogy Finnország legnagyobb hálával a felszabadító Németországnak tartozik. Demokratá érzelmek mögül talán előtört nemesi származásának hangja is és összevegyülve a hála érzelmével, ezek ajánlatták neki, hogy minden törekvésért egy német származású herceg trónja körül alakítandó finn monarchia tervére irányítsa. A tervnek voltak hívei és ellenzői. De Svinhufvud az egész életén át megszokott szívóssággal ragaszkodott el gondolatához és már talált is uralkodójelöltet a hesseni Frigyes személyében. Am a közhangulat annyira ellene fordult, hogy 1918. őszén lemondott kormányzói tisztéről.

Hadikocsik mindkét oldalon

Milyen szovjetorosz hadikocsik ellen küzd
a finn hadsereg?

A világháború után, az orosz belső forrongás lecsillapodásával nekifeküdtek a hadikocsiszerkesztésnek. Az első sikeres típus a BA 27, négy és féltonna sullyal, a forgóröngyben géppuskával és egy darab 3.7 centiméteres ágyúval. Négy ember foglal a kocsi helyét, hátsókerék meghajtással, negyvenöt kilométeres órasebességgel. A sorozatban gyártott hadikocsik egy részét rádióállomással is felszerelték. Több sikere van a Broni-Ford könnyű hadikocsinak, ezt a Gorkij-gyárban készítik, egy vagy két géppuska és egy géppisztoly a fegyverzete, két ember kezelése alatt. Legerősebb szárazföldi hadikocsi a hatkerekes, héttonna, Lanchester-típushoz hasonló jármű, majdnem öt méter hosszú, hetven kilométer órasebességgel, négy emberrel, tizennégy miliméteres páncélvastagsággal, egy 3.7 centiméteres ágyúval, két géppuska, vagy a két géppuska helyett még egy kis ágyúval a kocsi hátsó részében. A páncélkocsi park szenzációja azonban a hatkerekes uszó hadikocsi, kilenc tonnás, hatvanöt kilométer sebességgel, Ford-gyártmányú alvással, egy ágyúval és két géppuskával, szintén négy ember kezelésében. Az uszó hadikocsi páncéltornya 270 fokban elhajlítható.

A legutolsó megbízható adat szerint a szovjet hadseregnek 1937-ben 1000 hadikocsi volt, a háború kitörése előtt, jólétesült körök véleménye szerint, ennek kétszerese állt már a hadsereg rendelkezésére. Ebből csak ezer darab van Európában, a többi távolkeleti szovjetkörzetek rendelkezésére adták.

Ne hisse azonban az ol-

vasó, hogy a finn hadsereg nincs hadikocsikkal ellátva, angol és svéd gyárakban készítették ezeket a járműveket, semmivel sem maradnak az orosz páncélkocsik mögött. A nyugati hatalmak szintén nagy súlyt helyeztek a páncélkocsik építésére, a francia hadsereg hetventonna tankja világhíres, ugyancsak az angol 80 tonnás hadikocsi, ennek az utóbbinak őse a német 1917-es tank, amelynek német források szerint — Die Panzertruppe — négy darab 7.7 centiméteres ágyúja, két géppuska, százötven tonna súlya és ezerkétszáz lőereje volt. A nehéz angol hadikocsi külön berendezése van a szárazföldi aknáknak felszedésére.

A hadikocsitámadás elhárí-

tása nem könnyű feladat, itt a spanyol földön dúló polgárháború hadgyakorlatul szolgált. A nemzeti csapatok felállították a hadikocsitámadás ellen a legegyszerűbb eljárást. Összekötötték tíz kézigranátot s ezt egy doboz benzinnel együtt haláltmegvető bátorsággal a támadó kocsik alá dobták. Ugyanezt az eljárást ajánlották a francia hadsereg hetventonna tankjai ellen a most folyó háború elején. Persze, ez a klasszikusan egyszerű elhárítás nem alkalmazható mindig s a hadikocsi megsemmítését ezért külön elhárítótűzésre bízzák.

A finn csapatok léghárító és páncélkocsi-elhárító tűzereje nagyszerű.

Hadihitel Franciaországban

(Páris. Havas). A francia kamera pénzügyi bizottsága elé kerül a hadihitel kérdése. A hadihitel a három katonai és gyarmati jellegű minisztérium 1940 év első harmadévi szükségleteit fedezi. Jól értesült körökben úgy tudják,

nagy nem fogják elfogadni a szocialista pártnak azt az indítványát, hogy a hadihitel kérdését titkos ülésen tárgyalják. Inkább január hónap folyamán fognak titkos ülést tartani, amikor általánosabb kérdések kerülnek szóba.

bármilyen
HA NYOMTATVÁNY-ra

volna szüksége, kérjen előbb árajánlatot a

PÁSZTOR EDE

cégtől, amely modernül felszerelt nyomdájával a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Telefonhívásra megbízottunkat azonnal kiküldjük. Piața Mihai Viteazul 4. Telefon 28-00

EMISIUNEA FIECĂREI TRANȘE COPRINDE 100.000 LOZURI MATCĂ NIMEN KIBOCSATÁS 100.000 TÖRZSSORSJEGYBOL ALL			LOTERIA DE STAT CONECTATĂ CU LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE PLANUL DE TRAGERE PENTRU TRANȘA 5-A ȘI 6-A DIN LOTERIA 21			ALLAMI SORSJÁTEK EGYESTIVE A LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE HUZÁSI TERVEZET A 21-ik SORSJÁTEK 5. ÉS 6-ik SOROZATÁNAK			FIECARE ȘFERT DE LOZ MATCĂ ESTE DUBLAT DE UN LOZ ANEXA NIMEN NEGYZD TÖRZSSORS- JEGYHEZ EGY MELLEKSORSJEGY AL		
TRANȘA 5-A Huzds 15 IANUARIE 1940 Trageres LOTERIA DE STAT (MATCĂ) — ALLAMI SORSJÁTEK (TÖRZSSORSJEGYEK) (CĂȘTIGURI DIVIZIBILE)			ÖTÖDIK SOROZAT Trageres 15 IANUARIE 1940 Huzds LOTERIA U.F.C.R. (ANEXA) — U.F.C.R. SORSJÁTEK (MELLEKSORSJEGYEK) (CĂȘTIGURI INDIVIZIBILE)								
4	1.000.000	4.000.000	14	100.000	1.400.000						
10	400.000	4.000.000	100	10.000	1.000.000						
40	100.000	4.000.000	1000	1.000	1.000.000						
200	20.000	4.000.000	10000	200	2.000.000						
800	10.000	8.000.000			7.200.000						
12000	800	9.800.000									
		33.600.000									
TRANȘA 6-A Huzds 18 IANUARIE 1940 Trageres LOTERIA DE STAT (MATCĂ) — ALLAMI SORSJÁTEK (TÖRZSSORSJEGYEK) (CĂȘTIGURI DIVIZIBILE)			HATODIK SOROZAT Trageres 18 IANUARIE 1940 Huzds LOTERIA U.F.C.R. (ANEXA) — U.F.C.R. SORSJÁTEK (MELLEKSORSJEGYEK) (CĂȘTIGURI INDIVIZIBILE)								
1	10.000.000	10.000.000	10	200.000	2.000.000						
12	1.000.000	12.000.000	100	10.000	1.000.000						
1000	10.000	10.000.000	800	2.000	1.600.000						
		32.000.000	8000	200	1.600.000						
					6.200.000						
Prețul unui loz întreg ... Lei 800 Prețul unei sferte de loz ... Lei 200			CĂȘTIGURILE SE PLĂTEȘC JUCĂTORILOR FĂRĂ NICI O RETINERE DE IMPOZITE A câștigurilor nu sînt scutite de impozite pe venit și pe profit			A sorosjatek csak a nyertesek részére a nyertesek részére a nyertesek részére			Egyen sorosjatek ára ... Lei 800 Nyolcad sorosjatek ára ... Lei 200		
UN PLAN DE TRAGERE NOU va anunța căștigurile pentru TRANȘA 7-A ȘI 8-A ce se va trage la 15 și 18 Februarie 1940			A 7-ik és 8-ik SOROZAT 1940. február 15-én és 18-án meglerendő huzásra, az új sorsjátékot UJ HUZÁSI TERVEZET FOLYJA KÖZÖLNI								

Aláírták az új olasz-román kereskedelmi szerződés

București. (Rádió.) Rómából érkező jelentés szerint kedd este fél 8-kor a Chigi-palotában aláírták az új román-olasz kereskedelmi szerződéseket, amelyek az összes fennálló szerződéseknél Albániára való kiterjesztésére, az Olaszországból Romániába irányuló import növelésére és az eddigi árucseré forgalom mértékének felülvázgálására vonatkoznak. Az egyezményeket olasz részről Giannini, román részről Cristu meghatalmazott miniszter írta alá. A román bizottság már vissza is tért Bukarestbe.

„Lehullott a lepel Franciaország felvonulásáról”

A német légügyi minisztérium Berlinben megjelenő illusztrált hetilapja, a „Der Adler” e héten különszámot adott ki „Lehullott a lepel Franciaország felvonulásáról” címmel. A különszám egész sor fényképfelvételt közöl, a melyeket német felderítő repülő készítették felderítő francia vasúti csomópontokról és védelmi berendezésekről. Egy teljes oldalt beöltő felvétel mutatja be a Creusotban levő Schneider-műveket. A legérdekesebb felvételek azonban azok, amelyek a francia Maginot-vonal erősítéseiről készültek és bemutatják a Saarbrückentől délre húzódó tankcsapdákat és drótkadályokat, valamint a különböző beton-erődítményeket és az álcázott tüzérségi állásokat.

SZINHAZ

Két ujdonságot mutat be a Thalia a karácsonyi ünnepek alatt Nagyváradon

Nagyvárad közönsége örömmel veszi tudomásul, hogy a Thalia ez évben sem hagyja szórakozás nélkül. A Thalia együttese gondoskodik arról, hogy ez évben is legyenek színházi előadások karácsonykor. Általában az a szokás a színházaknál, hogy karácsonykor azokat a darabokat tűzik mű-

sorra, amelyek az évad folyamán karácsonyig legnagyobb sikert aratták. A Thalia azonban a karácsonyi ünnepek alatt két ujdonságot mutat be emivel a karácsonyi műsort nemcsak szórakoztatóvá, de egyben igen nivóssá is teszi.

Az első ujdonság Dickens világsikert aratott vigjátéka, a Háztündér, amelyben a nagy világvárosok közönsége után városunk közönségének is alkalmat lesz gyönyörködni. A hetek óta tartó próbák és Tóth Elek hozzájárító és gyakorlott rendezői keze a biztosítékai annak, hogy a Háztündér nemcsak az ünnepek, de a szezon egyik legelragadóbb előadásai közé fog számítani.

A második bemutató ugyan csak vigjáték. Szerzője Barry Connors, egyike a legjobb amerikai vigjátékiróknak. A címe: Fruska. A vigjátékot, amelyet az együttes Kolozsvárott is hatalmas sajtó és közönség-siker mellett adott többször elő, városunk közönsége is igen nagy érdeklődéssel várja.

A THALIA KARÁCSONYI MÜSORA:

Dec. 25 hétfő délután 3: Bol-dog órák. (Olcsó helyárakkal.) Hétfő délután 6: Háztündér. (Dickens világhírű vigjátéka.) Hétfő este 9: Háztündér. — (Premierbérlet 8. szám.)

Dec. 26 kedd délután 3: Bol-dog órák. (Olcsó helyárakkal.) Kedd délután 6: Háztündér (Rendes helyárakkal.)

Kedd este 9: Róman előadás. Dc. 27 szerda délután 6: Háztündér (Rendes helyárakkal.) Szerda este 9: Fruska. (Barry Connors óriási sikerű vigjátéka.) Premierbérlet 9. szám.

Dec. 28 csütörtök este: Fruska.

Megkezdődött napjaink ki-kézbesítése. Lapkihordóink által a mai nappal megkezdődött 1940. évi nagyon szép kiállítás-ajándéknapijaink kiosztása, azon f. előfizetőink között, akik nek hátralekös előfiz. tartozása nincsen, — tehát a decemberi nyugtát is kiváltojták. Ezt a kis feltételt — meggyőződésünk szerint — mindenki szívesen teljesíti, mert az előfizetési díjat különben is ki kell fizetnie, ezzel szemben kézhez kapják nagy áldozatkészséggel előállított ajándéknapijainkat, — aminek a bolti ára 25 lei, f. előfizetőink azonban csupán 6 lei kezelési költséget fizetnek.

Megbüntették, mert túlfizette a tojást

A „Völkischer Beobachter” jelentése szerint Solingenben egy háziasszonyt száz márka pénzbüntetésre ítélték, mert az élelmiszer jegy alapján vásárolt tojásért a megállapított árnál egy fennigget többet fizetett. A tojáskereskedőt természetesen még súlyosabban büntették. A Völkischer Beobachter azért tartja érdekesnek az esetet megírni, mert ez az első eset, hogy ártulépésnél nemcsak az eladót, hanem a vevőt is megbüntették.

Világraszóló ötleteiből él. becsületrend lovagja

Riport a népszerű Jeff-ről és bizarr ötleteiről -- Roham közben is tényképezett a harctéren a könnyelmű néphős

Szürke hír jelent meg a párisi lapokban arról, hogy a Palais des Sports, a francia főváros egyik legnagyobb sportcsarnoka délelőtti sportversenyeket rendez, ifjusági tehetségkutatóval egybekötve, az elsőtétítést kényelmetlenségeinek „kijátszására”. Ebben a kis sportüzleti próbálkozásban, amely a leglázasabb munkaidőben igyekszik megtölteni közönséggel a hatalmas sportcsarnok tribünjeit és ennek érdekében különböző attrakciókat ígér, felismertem a Palais des Sports tulajdonosának, Jefferson Dicksonnak leleményes üzleti szellemét.

A népszerű Jeff a francia becsületrend és számos más kiüntetés tulajdonosa. A franciák megbecsülték, mert a háború után ő népszerűsítette Franciaországban a tömegsportot. Akár beszél, akár hallgat, állandóan mosolyog.

— Saját ötleteimen mosolygok — mentegetőzik kissé szégyenlősen —, néha nagyon bizarr ötleteim vannak és mind megvalósítom.

Zsebéből fényképeket húzott elő: tribünök és korlátok romhalmazát ábrázolták a képek.

Két héttel ezelőtt a közönség összetörte a Palais des Sports-ot — mondotta büszkén —, mert egy boxmérkőzés során a bíró pártoskodott egy külföldi versenyző mellett. Nagyobb üzleti reklámot nem csinálhatok vállalkozásaim számára, minthogy a közönségnek néha lehetővé teszem, hogy rombolási szenvedélyét kiélhesse. Igaz, hogy ötvenezer frank kárt okoztak nekem, de biztos, hogy a legközelebbi versenyre elővételben kapkodják el a jegyeket és most elteelik egy kis idő, amíg ismét alkalmat adok a ring megrohanására. Negyvenkét éves vagyok és tizennégy éves korom óta ötletekből élek.

Harctéri tényképezés -- békében

— Amikor az Egyesült Államok a háborúba keveredtek én már filmoperatőr voltam. Én is bevonultam és így kerültem Franciaországba, ahol azt a megbízást kaptam, hogy filmfelvételeket készítsék a hadvezetőség számára a harcterekről. Rohamok közben is tényképeztem, kétszer megsebesültem és három kitüntetést kaptam.

— A fegyverszünet megkötése után az amerikai csapatokkal én is Páris környékén vértam hazaszállításomat. De ekkor még újabb és újabb amerikai csapatok jöttek, az elegáns, jókedvű amerikai fi-

uk csalódottan vették tudomásul, hogy a háborúból már semmit sem láthatnak és ott-hon nem dicsekedhetnek el hőstetteikkel. Merész ötletem támadt. A tábor mellett erdőben lövészárkot ásattam, néhány ágyut, ellenséges egyenruhákat szereztem és közhirre tettem, hogy „lövészárkok-jeleket” fotográfálok. A trófeákra sóvárgó amerikaiak tömegesen jelentkeztek a felvételekre, amelyeknek borsos áruk volt. Egyszerű lövészárkok jelenet 5 dollárba került. Huszonöt dollárért a következő vérfagyasztó jelenetet fotográfáltam: a hős lába előtt három ellenséges katona feküdt, kettő éppen szuronyt szegezve rohant neki, mialatt ő diadalmasan kivédte a szuronydöféseket.

Három hét alatt ötezer dollárt kerestem és kibővítettem üzleteimet: ellenséges acél sisakokat árultam, amelyeket puskagolyó lyukasztott át. Azal a jótállással vették, hogy a megviselet sisakokat a harcmezőn szedtem össze. Egyetlen honfitársam sem jött rá, hogy a sisakokat nem fejtetlenül harcközhöz kellett átjárnia a golyónak.

A háború után haza akartam térni Amerikába, de a Salle Wagram tulajdonosa minden pénzemért kölcsönkére és a végén adósságai fejében nekem adta a sportcsarnokot ahol dolgoznom kellett, hogy a pénzemet viszontlássam. Egy népszerű francia boxbajnokot szerződtettem, aki már tizenkét ellenfelét kiütötte. Ellenfele egy ismeretlen amerikai volt és a jegyek nem fogytak.

De az amerikaival meghívtam a francia tízenkét ellenfelét azzal, hogy tanulmányozzák a diadalmas francia boxoló legyőzésének. A közönség felháborodott és szétkapkodta a jegyeket hogy jűntessen a beképzelt amerikai ellen, akit a francia a negyedik menetben könnyűszerrel kiűjtött.

Aki kibérelte a párisi állatkertet

Nagyo szeretem az állatokot — folytatja emlékezéseit Jefferson Dickson. — Egy alkalommal fiz napra kibéreltem a párisi állatkertet. Éjszakára ki világítottam az állatkertet, nap pali fényvel árasztottam el az oroszlánbarlangot, a kepreceket alulról megvilágítottam a fókák és jegesmedvék vízmedencéit. A különös látvány négy nap alatt kétszázötvenezer nézőt csalt ki az állatkertbe és fejenként csak 20 centimes volt a belépődíj, de az ötödik napon a város hirtelen felbontotta a szerződést, mert az állatok ál-

mát elraboltam és a szerencsétlenek öngöngeni kezdtek.

— Azután összvásároltam a francia állatkereskedők minden egzotikus állatját és nagy kiárusítást rendeztem belőlük. A vásárt fiz napra terveztem, de a negyedik napon már kiürült a raktár. Eladtam harmincegy óriáskigyt, két majmóznak ölfőztejt gorillát, hét pinguint, egy lámát, egy hanovászmedvét, két barna medvét, sok macaj majmot és pávát, nem beszélve a jobbezernyi kis csibéről.

— Barcelonában én léptettem fel Carnerát és hogy a közönség figyelmét felhívjam magamra, előzőleg bikaviadalt rendeztem a sajtó tiszteletére. Én nem a sajtópályában ültem, hanem a porondon jelentem meg vadonatúj torreadori díszben. Miután csak két napig tanulmányoztam a torreadori művészet fortélyait, az újságírókon kívül megjelent közönség az én

Baj van az oroszlánokkal

Az oroszlánokat betanítottuk, hogy a szereplők megkerülésével rohanjanak át a porondon és az egyik szikla mögött csoportosuljanak, ahol már várta őket a vacsora. A sajtópróba remekül sikerült, az újságokban gyönyörű dicséreteket kaptam és már arról álmodoztam, hogy két hónap után műsoron tartom az oroszlánvadászatot. A premier estéjén azonban végzetes meglepetések zuhantak ránk: amikor az oroszlánok megjelentek a színen, nem rendeztek versenyfutást a sziklák felé, ahol vacsorájuk várta őket, hanem megálltak a porondon, kényelmesen nyújtózkodtak és barátságosan ásítottak. Hiába lövöldöztek az arabok és rohamoztak dárdaikkal a négerek, a barátságos fenevadak nem kotródtak a harc színteréről. Mint később kiderült, embereim tévedésből az előadás előtt ketrecekben megettették az

fizetett statisztériám volt, nehogy az attrakció botrányba fulladjon.

— Mondhatom, akkor nem mosolyogtam, amikor a vérszomjas bika elől futottam, de hallatlan szerencsével és több groteszk jelenet után sikerült leteritenem a fenevadat. Az eredmény gyönyörű sajtóreklám lett és a barcelonai közönség megrohanta a pénztárakat, hogy jelen lehessen a box mérkőzésen, amelyet a torreador amerikai menedzser rendez.

Egyszer azután csunyan belebuktam egy állatjelenetbe. Százhusz ártalmatlan, szelíd oroszlánt vásároltam össze és hirdetem, hogy a Palais des Sports-ban ritka érdekes sivatagi kalandban lesz része a közönségnek: egy expedíciót oroszlánok tömege rohan meg és vérfagyasztó jelenetek árán sikerül csak megmenteni a kutatókat. Először ötven arab lóháton rohanta volna meg az oroszlánokat, azután száz néger dárdaikkal rendezett volna oroszlánvadászatot, majd mindeme rémségek betetőzésül egy fiatal leány repülőgépről, ejtőernyőn szállt volna le az oázisra, gyorsüzelő puskával a kezében. Lett volna végül sivatagi felhőszakadás, élethű világítási effektusokkal.

oroszlánokat és másnap egész Páris rajtam mulatott. Az óriási reklámmal beharangozott, költséges attrakció másnap már nem szerepelt műsoron. Az elsített oroszlán-ételes kétszáz ezer frankomba került. Az oroszlánokat felajánlottam az állatkerteknek, de egyik sem kért belőlük. Végül több ezer frankot fizettem egy állatkereskedőnek, hogy csak szabadítson meg a rosszlemélt statisztériától.

Ezek után csak természetes, hogy Dickson mester hadat üzent az elsőtétítést estéknek és újabb ötletekkel akar közönséget toborozni attrakcióihoz.

Gergely István

A volt városi szállótelep melletti (Str. Stroiescu), a nagyalállomástól alig 5 percrenyire, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceză 12

bármilyen

HA NYOMTATVÁNY-ra

volna szüksége, kérjen előbb árajánlatot a

PÁSZTOR EDE

cégtől, amelynél modernül felszerelt nyomdájával a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Telefonhívásra megbízottunkat azonnal ki-küldjük. Piața Mihai Viteazul 4. Telefon 28-00

Elsülyesztette önmagát a német flotta legnagyobb kereskedelmi hajója

Angol, norvég, orosz hajó a tengeri csala áldozatai

Róma, Stefani. — New-yorki jelentés alapján közli az olasz hírszolgálati iroda, hogy a Columbus nevű 32.560 tonnás német kereskedelmi hajó, amely a Bremen után a német kereskedelmi flotta legnagyobb egysége volt, elsülyedt. A Columbus egy angol hadihajó a nyílt tengeren megállásra szólította fel, a kapitány azonban nem teljesítette a parancsot, hanem elsülyesztette a hajót. A legénység a sülyedő hajóról mentőcsónakokra szállt és az angol hadihajó mentette ki őket.

Ugyancsak a Stefani közli, hogy az angol négyezer tonnás City of Cobe, a norvég Litviol és két angol halászhajó aknára futottak és elsülyedtek. A tegnapi nap az angol motoroshajóknak is fekete napjuk volt, huszonegy óra alatt — német jelentés szerint — három angol motoroshajó, a Brenfon Silis az Ashenville és az Activ aknára futottak és elsülyedtek. Ugyancsak elsülyedt egy orosz hajó is és Helsinki közelében, a 22 ezer tonnás Okfobrijeska Revoluesca.

Orosz és norvég jelentés Észak-Finnországból

Salam erviben rendezkedett be az orosz főhadiszállás

Moszkva. (Tass.) A tegnap kiadott orosz hadijelentés járőrharcokról és felderítő repülésekről számol be. A hadijelentés szerint a légi harcban a szovjetrepülőgépek 12 finn gépet lőttek le és egyet vesztettek. A Balti tengeri flotta sikerrel ágyuzta a partvédelmi ütegeket.

(Oslo.) A norvég távirati

Az orosz repülők tönkrelőttek Malmi kikötőjét

Helsinki, Havas. Finn hadijelentések szerint az orosz repülők tegnap erőteljesen bombázták Malmi repülőterét és azt nagyrészt használhatatlanná tették. Pikkajarvinnál az oroszok újabb motorizált osztagokat vonnak harcra.

Az angol jelentés „nevetséges lú zásnak” tartja a wilhelmshafeni német győzelmet

London. Reuter. — Az angol légügyi minisztérium „nevetséges túlzásnak” minősíti a Wilhelmshafen felett lezajlott légiütközetről szóló német jelentéseket, amely szerint a németek harminchat angol gépet lőttek. Ez annál is kevésbé felelhet meg a valóságnak, mivel az egész repülőakcióban nem vett részt ennyi angol gép. Ugyancsak cáfolják az angolok azt a hírt is, hogy a németek Skócia partjai felett végzett tegnapi repülésük során két angol hajót elsülyesztettek.

Róma, Stefani. — Az olasz távirati iroda két németországi ítéletet közöl. Az egyiket Westfáliában hozzák, ahol egy Bürger Hans nevű tizenkilenc éves

iroda jelentése szerint az északi harcok szovjet hadsereg főhadiszállása Salamierviben rendezkedett be. Állandóan újabb csapatszálítások érkeznek északra, Petsamo felől, jól felszerelt katonák. Az északi hadsereg létszámát 100 ezer főre becsülik a motoros osztagokon kívül.

fiatalembert súlyos szabotázssal vádolták. A szabotázs közgár, amelyben Bürger dolgozott, háromszázezer márka kárt szenvedett. Bürger halálra ítélték és az ítéletet már végre is hajtották. A másik elítélt a 72 éves Jakobson Hermann, akit tettenérték, mikor rádióján külföldi híreket hallgalt. — Az öreg embert két és fél évi börtönbüntetésre ítélték.

Atalakítják a francia kormányt

Genf. A Tribune de Geneve értesülései szerint a francia kormányt rövidesen átalakítják. Természetesen Daladier továbbra is a kormány élén marad és megmarad a külügyek vezetésé is, a változások a következő tárcákat érintik majd.

A hadügyminisztérium vezetését Gamelin főtábornok veszi át, a belügyminisztériumot De Monzie, a hadfelszerelési tárcát Mandel, jelenlegi gyarmatügyi miniszter veszi át. Gamelin helyett a hadsereg legfőbb parancsnokság Negues főtábornok, Marokkó jelenlegi kormányzója kapja meg, akinek helyébe Sarraut nevezik ki Marokkó kormányzójává.

Ötven százalékos vasúti kedvezményt ad a CFR a karácsonyi ünnepekre

Bucuresti. A vasút vezérigazgatója a karácsonyi ünnepekre a személyvonatokra 50 százalékos kedvezményt ad. A kedvezmény december 24-ikén, vasárnap lép életbe és 1940 január

3-ikán éjjel tizenkét óráig tart. A gyorsvonati különbözeteit és a Rapid vonatokra járó fikejt-jegyet teljesen meg kell fizetni.

A városi ellenőrző hivatal felhívása a kereskedőkhöz

Nemcsak az árlistát, de a kivétési jegyzőkönyvet is ki kell függeszteni

A városi ellenőrző hivatalának főnöke, dr. Jova Gheorghe, a következőkre hívja fel a közszükségleti cikkeket árusító kereskedők figyelmét az esetleges kihágási jegyzőkönyvek felvételének elkerülése érdekében:

Az árlista másolatát, amelyet a kereskedők minden hónap elején és tizenötödikén benyújtanak a városhoz, az üzlet legláthatóbb helyén kell kifüggeszteni. Az árlista mellé ugyanilyen helyre kifüggesztendő

a legutolsó adókvétésről

szóló jegyzőkönyv.

(Ennek elmulasztása miatt több céget megbírságoztak.) Ezenkívül minden egyes árucikken, amely az üzletben található, külön is felüntetendő az ár.

Azokban az üzletekben, hol ezeknek a feltételeknek nem tesznek eleget, az ellenőrzéssel megbízott tisztviselők és nemzeti gárdisták nyomban kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és a rögtönítélő spekulatívitás súlyos pénzbüntéseket szab ki.

A közhivatalok karácsonyi szünete. A miniszterelnökség rendelete értelmében a közhivatalok karácsonyi szünete — pénteken, december 22-én déli félkettőkor kezdődik és csütörtökig, december 28 délután 3 óráig tart.

— Kik ajándékozzák borj és cigarettát a katonák karácsonyára? Chirila polgármester felhívására — borj és cigarettát katonák részére — a következő adományok érkeztek: Cigaretták: Ortodox Román Nők Egyesülete 12000 „plugar”, Stern József 1000 drb. Naționala, Petre A. Petre fűszerviselő 200 drb. Naționala dr. Hasas Alexandru, állatgyógyászati felügyelő 12 ezer darab plugár cigarettát és 2000 drb. național-t ajándékozott a 34-es füzérezrednek szétosztás végett. Borj ajándékoztak: dr. Farkas Adorján 300 liter, Neagu Train 200 liter, az Irgalmas rend 100 liter, Oradeai szövetsége 100 liter, Tausig Ede 80 liter, Heller Izidor és fia 60 liter, Dragos Dumitru 50 liter, „Azuga” vendéglő 50 liter, dr. Demetrowits Elek 30 liter, Meer Kálmán 30 liter, Kovács István 25 liter, — Ravasz Miklós 20 liter, Mezei János cég 20 liter, Gál Gábor 10 liter, Fülöp István 10 liter dr. Kaczián Kálmán 10 liter „Kék Macska” 10 liter, Hefegán Gyula 5 liter.

Művészi kivitelű, értékes, csatélyi retikult kap a Török-vés bál szépségversenyének győztese. Még három szép díjat oszt ki a rendezőség a Versenyzők között.

Diplomáciai útvesztő

A „Neue Züricher Zeitung” azzal a jelentéssel kapcsolatban, hogy szlovák diplomáciai képviselő jött Moszkvába, rámutat, hogy Anglia és Franciaország már régebben elismerték de facto Szlovákiát, mint önálló államot. Ugyanakkor azonban Londonban és Párisban még mindig fennáll a csehszlovák követség, tekintet nélkül a müncheni megegyezés óta bekövetkezett változásra. Londonban Masaryk, az eddig akkreditált követ elhagyta ugyan állomáshelyét, de ügyvivőként Lizicky követségi tanácsos tovább működik Franciaországban valamilyenre bonyolulttá teszi a helyzetet az, hogy a Benes elnöklete alatt legutóbb megalakult nemzeti bizottságot is elismerték, ugyanakkor pedig elismerték az eddigi cseh követet és szlovák főkonzult is.

A zloty halála

Az „Angriif” jelenti, hogy a birodalomba bekebelezett lengyel területen december hó 9-ével a lengyel zloty érvényét veszítette. Ez időponttól kezdve csak a birodalmi márkát a járadékmárkát, továbbá a birodalmi pénztári hiteljegyeket szabad törvényes fizetési eszközként elfogadni. A lengyel váltópénzek közül csak az egygarasos marad használatban, de az is csak legfeljebb egy zloty értékig.

SPORT

A kötelező futball

Nem nálunk, a szomszéd-
államban adtak ki rendelkez-
ést, mégis komondhatatlanul
örülünk. Igazán ideje volna
már, hogy a futball, a legnép-
szerűbb sport — akármennyi-
re is ócsárolják, akármennyi
ellenzője is van, mégis csak a
legnépszerűbb — végre meg-
szűnik a sportok hamupipő-
kéje lenni, végre egyenjogúsá-
got kapott, előbujhat a reite-
kéből, végre nem lesz tilos
futballozni, hanem a futball
elfoglalhatja az őt megillető
helyet a sportok között. A
magyar közoktatásügyi minisz-
ter mostani rendeletével a
középiskolai tanulók számára
nemcsak, hogy megengedi, ha
nem egyenesen kötelezővé tes-
zi a futballsport üzését. Mi,
feinöttek, természetesen már
nem élvezhetjük ennek a ren-
deltetnek a kedvezményeit, mi
már nem ölthetjük fel a
dresszt és nem rugathjuk tá-
guló tudóval a bőrlabdát, de
örül a lelkünk, ha tudjuk,
hogy a fiainknak, a testvé-
reinknek nem tilos a futball,
nem kell titokban, megbujva,
a külvárosokban szégyenkezve
futballozni, hanem nyugodtan,
a sporttereken futballozhat-
nak, fejleszthetik képességei-
ket és játszhatnak kedvük sze-
rint. Régi diákálmunk vált

ezzel valóra és ezzel valóra
fog válni ezekhez az álmok-
hoz fűzött remények is. Ismél-
teljük, ez a rendelet még csak
a szomszéd országban jelent
meg, mi még nem tartunk itt,

de a rendelet kiadása hajnal-
hasadást jelent. Kezdetet je-
lent, aminek lesz folytatása.
Bizalommal, megújult remény
kedéssel várjuk a remények
további megvalósulását.

Lemondott a központi bíróbizottság

(Bucurestii). A központi bi-
ró-bizottság testületileg be-
nyújtotta lemondását. A le-
mondás a fővárosi sportkörök
ben óriási meglepetést keített.
Denis Xifandó, Emil Kroner,
Popa Raurentiu, lemondását
az utóbbi idők egyik legna-
gyobb jelentőségű sportesemé-

nyének tartják.

A lemondás okát még nem
ismerik pontosan, de úgy tud-
ják, hogy a Szövetség túllépte
hatáskörét és a bíróbizottság
tagjai úgy érezték, hogy ilyen
körülmények között nem foly-
tathatják tevékenységüket.

Korszakalkotó változás a magyar labdarugó-sportban

Homan miniszter kötelezőé tette a labdarugást a középiskolákban

(Budapest). A magyar lab-
darugó sport történetében
nagyfontosságú változás állott
be. Homan Bálint kultuszmi-
niszter ugyanis felismerve a
labdarugósport nagy jelentő-
ségét az ifjúság nevelésében,
megszüntette az egyes közép-
iskolákban még most is fenn-
álló futballenes tilalmakat,
sőt továbbmenve, maga vette
kezébe a diákok labdarugó-
sportját és korszakalkotó ren-
delkezéseket tett. A miniszter
rendeletet adott a tankerületi

főigazgatóknak és az összes
középiskolák igazgatóinak,
mely szerint bejelenti, hogy
időleges, Szent Lászlóról elne-
vezett vándordíjat alapított,
melyért az ország összes köz-
épfoku iskoláinak válogatott
labdarugó csapatai vehetnek
rész minden tavasszal kupa-
rendszer szerinti mérkőzésen.

A miniszter felhívja az is-
kolai igazgatókat, hogy tegye-
nek meg mindent a diákok
szabad sportolásra és a mér-
kőzéseknek sportszerű kere-

tekben való lebonyolítása ér-
dekében.

Csehszlovákia a K. K.-ban

A prágai lapok az 1940-ben
kiírásra kerülő Középeurópai
Kupa mérkőzésekkel foglal-
koznak és tiltakoznak azok
ellen a tervek ellen, amelyek
Csehszlovákiát ki akarják zárni
a K-Kból. A prágai lapok be-
jelentik, hogy a cseh csapatok
rész tudnak és részt akarnak
venni a KK küzdelmeiben.
Ezek szerint könnyen megie-
het, hogy — ha a csehszlovák
védnökség képviselője a bu-
dapesti KK értekezleten meg-
felelő biztosítékot tud nyuj-
tani — a csehek továbbra is
bennmaradnak a Középeuró-
pai Kupában. Ez esetben Jugo-
szlavia és Románia továbbra
is csak egy-egy csapattal vesz
rész a KK küzdelmekben.

ÓCSKA
REZET
ólmot és
cínket
magas árban
vásárol a
FERRUM S. A.
Piața M. Viteazul 4-a. Tel. 29-73.

Rádió műsor

Péntek

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus
torna, rádióhíradó, reggeli
hangverseny, háztartási, orvo-
si tanácsok. 13 Időjelzés, idő-
járás, kulturális hírek, sport,
vizálási jelentés. 13.10 Déli
hangverseny közvetítése. Köz-
ben: Sporthíreknek adása.
13.40 Gramofonlemez. 14.15
Hírek, időjárásjelentés, rádió-
híradó. 14.30 Gramofonleme-
zek. 15 Hírek. 16.45 Előadás.
19 Gramofonlemez, hírek.
20.25 Dalok. 21.15 Opera.

BUDAPEST I. 7.45 Torna,
hírek és gramofon. 8.20 Én-
rend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45
Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszol-
gálat. 13 Déli harangszó. 13.10
Beszárty-zene. 14.30 A rá-
dió szalonzenekara. 17.15 Ma-
gyar-orsos műsor. 18.15 Rész-
letek Puccini műveiből. 18.35
Előadás. 19 A világ első műsor
közvetítője. 20.25 Cigányzene.
21.15 Magyar őnismeret, 21.20
Közvetítés karácsonyi ünnep-
ségről. 22.15 Versek Erdélyről.
23.10 Zongora-hegedű szoná-
ták. 24.20 Táncklemez.

Pompás műsor, elsőrendű
zene, tánc, szépségverseny és
különböző meglepetések vár-
ják a közönséget a Tőrekvés
hagyományos nagy karácsonyi
bálján.

Letartóztatták a margittai postamestert

(Nagyvárad). Tegnap szá-
munkban jelentettük, hogy 375
ezer lei elcsikkasztásának gya-
nuja alatt eljárás indult Octa-
vian Toader margittai posta-
mester ellen. A hűtlen posta-
mestert a csendőrség őrizetbe

vette és beszállította a nagy-
váradai ügyészségre. Kihallga-
tását a délutáni órákban kezd-
te meg a vizsgálóbíró. Való
szinűleg még a mainapon ki-
hirdetik előtte a letartóztatás-
ról szóló végzést.

Kiterjesztették az adóamnesztiát a mozik látványosságai adójára is

Tegnap számunkban jelen-
tettük, hogy a pénzügyigazga-
tóságon folyik az adóamnesz-
tiában részesülő adófizetők
jelentkezése. Ma délelőtti
újabb rendelet érkezett a
pénzügyigazgatóságra a látvá-
nyossági adókkal kapcsolato-
san. A látványossági adó fi-
zetésére kötelezett mozik ugyan
is napenként fix összeget fi-
zetnek. Megállapították azon-
ban, hogy igen sok esetben a
mozik nem az előírt, szabály-
szerű összegeket röjják le. A
rendelkezés szerint az adó-
amnesztiát a látványossági
adóra is kiterjesztették és de-

cember 31-ig a mozik is be-
fizethetik a szabályszerű ósz-
szegét, amelyek ez esetben
szintén adóamnesztiában ré-
szesülnek. December 31 után
szigorú felülvizsgálatokat fog-
nak tartani és ezokat a mozi-
kat, amelyek nem szabály sze-
bály szerint adóznak, 60 ezer
lei bírsággal sújtják.

Kevés pénzért jó hangulatot
és kellemes szórakozást bizto-
sít mindenkinek a Tőrekvés
bál rendező-sége karácsony
másodnapján a Csarnokban.

Apróhirdetések ALLÁS

Csomagoló leányokat felle-
szek. Fülöp, Avram Iancu u. 7.
5447

Biciklizni tudó fiatal meg-
bizható, csomagolni tudó bonti
szolgát felvesszünk. Cim a ki-
adóban 5441

VÉTEL-ELADÁS

Egy négyszobás konyhas
ház 60 ezer leiért eladó. Str.
Răccvita 3. Komendáns rét.
5449

Kényszereladás. Ház 2-szer
szobakonyhas lakás, műhelyek
kel. Dr. Mandel, Cogălniceanu
8. 5448

Kitűnő hordós káposzta kap-
ható Balázsnál Alexandri 4.
5063

Aranyos, angol ónt és
puha ólomot veszünk. Pasztor
nyomda Piața Mihai Viteazul
4.

KÜLÖNFÉLE

Szerencsés újévre megmon-
dcm, horoszkópot küldök.
Lajtafalyné, Arhitecilor 5.
Maniu-uti villamosnál. 5450

NYOMATOTT PASZTOR EDX
CÉGNEL ORADEA